

Ήθη, έθιμα και παραδόσεις

Δ.Ε. Λαμίας

Στις 18 Οκτωβρίου, εορτή του Αγίου Λουκά, πολιούχου της πόλης της Λαμίας, γίνεται επίσημος εορτασμός στον Ιερό Ναό του Αγίου Λουκά, που βρίσκεται στην κορυφή του ομώνυμου λόφου. Μαζί γιορτάζεται και η απελευθέρωση της πόλης από τη ναζιστική κατοχή.

Την τελευταία Κυριακή των Αποκριών, ο Δήμος διοργανώνει το Λαμιώτικο Καρναβάλι. Αναβιώνει επίσης το παλιό έθιμο της Καμήλας, που περιφέρεται στους κεντρικούς δρόμους χορεύοντας.

Την Καθαρή Δευτέρα στη συνοικία των Αγίων Θεοδώρων γιορτάζονται τα Κούλουμα με συμμετοχή του κοινού.

Κάθε χρόνο τον Μάιο πραγματοποιείται η Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας (Π.Ε.Λ.) στις εγκαταστάσεις της, σημείο συνάντησης επιχειρηματιών και καταναλωτών, στη νότια είσοδο της πόλης και φιλοξενεί εκθέτες από όλη την Ελλάδα.

Τα Διάκεια είναι εορταστική εκδήλωση στη μνήμη του ήρωα Αθανάσιου Διάκου, που πολέμησε τους Τούρκους στην Αλαμάνα και μαρτύρησε στη Λαμία. Διοργανώνεται από το Δήμο με αντικείμενο αγώνες (δρόμου κλπ) κυρίως.

Τα Θερμοπύλεια είναι ένας θεσμός που καθιερώθηκε με τα εγκαίνια του Καινοτόμου Διαδραστικού Μουσείου των Θερμοπυλών και περιλαμβάνει εκδηλώσεις πολιτισμού στον χώρο των Θερμοπυλών κοντά στο Μουσείο.

Το Σεπτέμβριο γίνεται το περίφημο παζάρι. Το παζάρι του παλιού καιρού ήταν η ευκαιρία για αληθινή διασκέδαση μικρών και μεγάλων. Ήταν μεγάλη εμποροπανήγυρη για όλη τη Φθιώτιδα και πέρα ακόμη απ' αυτή.

Σημείο αναφοράς της πόλης είναι και τα ψητοπωλεία στην Πλατεία Λαού, που γνωρίζουν και επισκέπτονται οι περισσότεροι επισκέπτες της Λαμίας. Πολύ γνωστά τοπικά προϊόντα είναι και οι κουραμπιέδες.

Δ.Ε. Υπάτης

Παντού, στην Δ.Ε. Υπάτης, ο επισκέπτης βιώνει έντονα το θρησκευτικό συναίσθημα, με αποκορύφωση στις 6 Αυγούστου, εορτή του Σωτήρος, που γιορτάζει το μοναστήρι μας, η Ιερά Μονή Αγάθωνος.

Στην Υπάτη την Κυριακή του Πάσχα το απόγευμα μετά τον εσπερινό της Αγάπης πραγματοποιείται το «κάψιμο του Ιούδα», έθιμο που χάνεται στα βάθη του παρελθόντος, ενώ στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγ. Νικολάου, ο παπάς σέρνει τον αναστάσιμο χορό, ψάλλοντας το «Χριστός Ανέστη». Κάθε χρόνο αυτή τη μέρα σύσσωμος ο λαός της Υπάτης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής αναβιώνει και κρατάει ζωντανό το πανάρχαιο αυτό έθιμο. Ακολουθεί λαϊκό πανηγύρι στην πλατεία με άφθονο κρασί και ντόπια ψητά.

Το Πάσχα στην Υπάτη αναβιώνουν πανάρχαια έθιμα, που συνδέονται με την άνοιξη και το Πάσχα, έθιμα βγαλμένα από τα βάθη του χρόνου, ιδιαίτερα δε την Τετάρτη μετά το Πάσχα το απόγευμα, όπου μόνον οι άνδρες, ανεβαίνουν στην Παναγία Αρσαλή (Αγία Ιερουσαλήμ), διανύοντας με τα πόδια μια απόσταση περίπου δύο (2) ωρών, για να φτάσουν στην σπηλαιο-εκκλησιά. Εκεί ψάλλεται ο εσπερινός και διανυκτερεύουν, ενώ στην Υπάτη το ίδιο βράδυ οι γυναίκες και τα παιδιά ανάβουν φωτιές στο κεντρικό σταυροδρόμι, για να κάψουν τα παλιά μαγιάτικα στεφάνια, χορεύοντας και τραγουδώντας παραδοσιακά μαγιάτικα τραγούδια. Όσοι αντέχουν, πηδούν πάνω από τις φωτιές.

Την Πέμπτη το πρωί οι "Αρσαλιώτες" τελούν θεία λειτουργία και στη συνέχεια κατεβαίνουν στην Υπάτη, όπου οι Υπαταίοι τους υποδέχονται στη θέση «Περιβόλια» με ζωντανή μουσική. Χορός και λαϊκό πανηγύρι ακολουθεί στην πλατεία της Υπάτης.

Η Αγία Ιερουσαλήμ είναι η Αγία των σπηλαίων και των βράχων και το έθιμο προέρχεται από τα αρχαία ελληνορωμαϊκά ΡΟΖΑΛΙΑ (παγανιστικές εορτές της Άνοιξης), ενώ κατά τους χρόνους της Επανάστασης του 1821 η Αγία Ιερουσαλήμ υπήρξε ορμητήριο και σημείο συνάντησης των οπλαρχηγών της περιοχής.

Μόνο στις 4 Σεπτεμβρίου, ανήμερα της εορτής της Αγίας Ιερουσαλήμ, ανεβαίνουν μαζί γυναίκες και άνδρες.

Στις 7 Ιουλίου πραγματοποιείται εορταστική θεία λειτουργία με πανηγύρι στην Αγία Κυριακή Υπάτης, ενώ στις 17 Σεπτεμβρίου έχουμε τον εορτασμό της Αγίας Σοφίας. Στις 23 Αυγούστου, στη διάρκεια του Εσπερινού, κατά μοναδικό και πρωτότυπο τελετουργικό σε όλη την Ελλάδα, γίνεται η περιφορά του Επιταφίου της Παναγίας.

Φημισμένος και μοναδικός είναι ο "κλειστός" χορός, που χορεύεται κάθε χρόνο στο πανηγύρι του Αϊ Λιά στο Νεοχώρι (20 Ιουλίου) και την Κυριακή του Πάσχα στα Λουτρά Υπάτης. Είναι ένας τοπικός χορός, που δε συναντάται πουθενά αλλού, συνοδεύεται δε ο χορός αυτός από ντόπια τραγούδια, τα λεγόμενα "κλειστά".

Επίσης, τοπικοί χοροί και τραγούδια παρουσιάζονται την Τρίτη ημέρα του Πάσχα, στο ξωκκλήσι της Αγ. Παρασκευής των Μεξιατών, στον αύλειο χώρο, μετά τη Θεία λειτουργία.

Εκδηλώσεις με την ευκαιρία θρησκευτικής γιορτής γίνονται και σε όλα τα ακόλουθα χωριά:

- Αργυροχώρι του Αγίου Πνεύματος και στις 7 Αυγούστου
- Δάφνη στις 29 Ιουνίου (Αγίων Αποστόλων) και στις 15 Αυγούστου (Κοίμηση της Θεοτόκου)
- Καστανιά στις 26 Ιουλίου (Αγίας Παρασκευής)
- Καπνοχώρι στις 20 Ιουλίου (Προφήτη Ηλία)
- Κομποτάδες στις 26 Ιουλίου (Αγίας Παρασκευής)
- Καρυά στις 10 Φεβρουαρίου (Αγίου Χαραλάμπους)
- Λαδικού στις 29 Αυγούστου (Ιωάννη του Προδρόμου)
- Λουτρά Υπάτης την 2η ημέρα του Πάσχα και εκδηλώσεις τον Αύγουστο
- Ιερά Μονή Αγάθωνος στις 6 Αυγούστου (Μεταμόρφωση του Σωτήρος) και στις 15 Αυγούστου (Κοίμηση της Θεοτόκου)
- Λυχνό στις 6 Αυγούστου (Μεταμόρφωση του Σωτήρος)
- Μεξιάτες στις 27 Ιουλίου (Αγίου Παντελεήμονα)
- Μεσοχώρι στις 15 Αυγούστου (Κοίμηση της Θεοτόκου)
- Νεοχώρι στις 20 Ιουλίου (Προφήτη Ηλία) και 26 Ιουλίου (Αγίας Παρασκευής)
- Περιστέρι στις 8 Σεπτεμβρίου (Γενέσιον της Θεοτόκου)
- Πύργος στις 22-23 Αυγούστου (Απόδοση Κοιμήσεως της Θεοτόκου)
- Ροδωνιά στις 15 Αυγούστου (Κοίμηση της Θεοτόκου)

Κατά τη διάρκεια όλου του έτους και ειδικότερα τους καλοκαιρινούς μήνες, διοργανώνονται από την Δ.Ε. Υπάτης, σε συνεργασία με τους τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους, θεατρικές παραστάσεις, βραδιές παραδοσιακής μουσικής, έντεχνου λαϊκού τραγουδιού, ρεμπέτικες βραδιές, φεστιβάλ παραδοσιακών χορών, ομιλίες, διαλέξεις, παρουσιάσεις σημαντικών τοπικών θεμάτων.

Α.Ε. Γοργοποτάμου

Κάθε χρόνο διοργανώνονται κοινωνικές πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, όπως κοπή της πίτας, γλέντι Αϊ Γιάννη, καλοκαιρινή γιορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση (μοίρασμα δώρων στα παιδιά), καθώς και τον εορτασμό του Αγ. Γεωργίου. Πλήθος εθίμων και παραδόσεων κυριαρχούν σ' όλες τις χριστιανικές γιορτές, με αποκορύφωμα τις ημέρες των μεγάλων εορτών της χριστιανοσύνης, τα Χριστούγεννα και το Πάσχα.

Η περιοχή φημίζεται για τις πίτες , την παραδοσιακή μπομπότα από αλεύρι καλαμποκιού, τα κεράσια, τις ελιές και για τις πολλές και καλές ταβέρνες του, που αποτελούν πόλο έλξης για όλους τους επισκέπτες.

Α.Ε. Λιανοκλαδίου

Στη μνήμη του πολιούχου Αγίου Γεωργίου γίνεται περιφορά της εικόνας του Αγίου. Γίνεται πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής με εκδηλώσεις στην πλατεία του Λιανοκλαδίου. Την Καθαρά Δευτέρα διοργανώνονται εκδηλώσεις για τα κούλουμα με εκδηλώσεις.

Στο Λιανοκλάδι υπάρχουν τοπικές βιοτεχνίες με κουραμπιέδες, χυλοπίτες, τραχανά, τοπικά προϊόντα της περιοχής.

Α.Ε. Παύλιανης

Το παραδοσιακό πανηγύρι του χωριού ήταν στις 25 Ιουλίου και εορταζόταν στο παραδοσιακό ξωκλήσι, που βρίσκεται λίγο έξω από το χωριό. Τα τελευταία χρόνια έχει καθιερωθεί από τους Πολιτιστικούς συλλόγους της περιοχής να εορτάζεται κάποιο Σάββατο του Αυγούστου στην πλατεία του χωριού. Εκτός από το παραδοσιακό γλέντι υπάρχουν και άλλες δραστηριότητες, όπως ρεμπέτικες βραδιές αλλά και διανυκτερεύσεις, όπως αυτής της 14ης Αυγούστου στην τοποθεσία Κούβελος, στο ξωκλήσι, αφιερωμένο στην Παναγία.

Μεγάλη είναι οι συμμετοχή των χωριανών στους εορτασμούς του Πάσχα και των Χριστουγέννων. Ειδικά, όταν τα Χριστούγεννα συνδυάζονται με τα πανέμορφα χιονισμένα τοπία από τα έλατα.

Κινητήρια δύναμη των εκδηλώσεων και των δραστηριοτήτων του χωριού είναι η παρουσία των νέων του χωριού και η θέλησή τους για εθελοντισμό και συμμετοχή στα κοινά. Αυτές οι πρωτοβουλίες σε συνδυασμό με το πλούσιο φυσικό περιβάλλον του χωριού είναι που κάνουν την Παύλιανη να ξεχωρίζει και που την έχουν αναδείξει σε έναν ελκυστικό τουριστικό προορισμό για όλες τις εποχές του χρόνου.

Πηγή URL (modified on 11/10/2012 - 11:22): <http://old.lamia.gr/el/node/84>